

KMETOVALEC.

Ilustrovan gospodarski list s prilogo „Vrtnar“.

Uradno glasilo

c. kr. kmetijske družbe vojvodine kranjske.

Urejuje **Gustav Pirc**, družbeni tajnik.

„Kmetovalec“ izhaja 15. in zadnji dan v mesecu ter stoji s prilogo vred 2 gld., za gg. učitelje in ljudske knjižnice pa le 1 gld. na leto. — Udje c. kr. kmetijske družbe kranjske dobivajo list brezplačno.

Inserati (oznanila) zaračunajajo se po nastopni ceni: Inzerat na celi strani 16 gld., na 1/2 strani 8 gld., na 1/4 strani 5 gld. in na 1/8 strani 3 gld. Pri večjih naročilih velik rabat. Družabnikom izdatno ceneje.

Vsa pisma, naročila in reklamacije pošiljati je c. kr. kmetijski družbi v Ljubljani, v Salendrovih ulicah šte. 5.

Št. 6. V Ljubljani, 31. marcija 1891. Leto VIII.

Obseg: Dr. Josip Poklukar. — Prijazna beseda našim čebelarjem. — Odstavljanje praseta. — Opravila pri čebelnjaku meseca aprila. — Napake o napajanju naše domače živine. — Razne reči. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske. — Tržne cene. — Inserati.

† Dr. Josip Poklukar,

deželni glavar vojvodine kranjske, mnogoletni odbornik in častni član c. kr. kmetijske družbe kranjske, vitez reda železne krone III. vrste, predsednik pogodovalni komisiji za Kras, predsednik kranjski trgovski in obrtniški zbornici, državni poslanec i. t. d.

V torek 17. marcija t. l. umrl je naš nepozabni deželni glavar dr. Josip Poklukar, od vseh strank spoštovan mož, kateremu bode težko dobiti vrednega naslednika. Mnogo vzrokov tugovati po dragem pokojniku ima pa zlasti naša družba, ki je z njim izgubila neutrudnega odbornika in delavca za gmotni napredek kmetijskega stanu ter mogočnega zagovornika družbenih prošenj pri kmetijskem ministerstvu, pri katerem je beseda njegova izvenredno veliko veljala. V priznanje zaslug, katere si je odr. Poklukar pridobil za kmetijstvo naše, imenoval ga je družbeni občni zbor dne 26. oktobra lanskega leta za družbenega častnega člana, in takrat pač nihče ni mislil, da boode družba položila na krsto najboljšega svojega člana mr-

Dr. Josip Poklukar,

† 17. marca 1891.

tvaški venec, predno bode preteklo pol leta.

Pokojni dr. Poklukar se je porodil v priprosti gorenjski kmeti hiši, pa vrlji mož, ki se je povzpел vsled svojih vrlin do visokih častnih mest, nikdar ni pozabil stanu svojih starišev. Jeklena značajnost in doslednost sta dičili vso javno delavnost njegovo, in čvrsto je stal v boji za narodne naše pravice ter za nje deloval nesebično. Te krasne lastnosti pokojnikove pa delajo izgubo njegovo za Slovence tem bolj britko ob sedanjem opasnem času, ko ima mali naš narod tako malo krdelce nesebičnih mož, ki delujejo za gmotni in duševni napredek vseslovenskega národa. Uzorni značaj pokojnikov bodi nam vzgled, ki nas popelji preko nevarnih potov do zaželenega smotra!

Dr. Josip Poklukar je bil rojen dne 7. marcija 1837. l. v vasi Krnici pri Gorjah na Gorenjskem. Šolal se je v domačem kraju in v Ljubljani, kjer je tudi 1857. l. dovršil gimnazijo. Na Dunajskem vse-

učilišči se je učil pravoslovja ter postal 1864. l. doktor prava. Potem je bil nekaj časa v beležniški in odvetniški praksi v Ljubljani, 1873. l. pa je pustil odvetniški posel ter prevzel solastništvo tiskarne in kamenopisarne Blasnikove in po smrti dr. Bleiweisa tudi uredništvo „Novic“, katere je z velikim veseljem spisoval skoraj do konca leta 1890.

Leta 1875. se je poročil z Aleksandrino Blasnikovo, kateri je bil vedno blag soprog, kakor tudi svojim peterim otrokom dober in skrben oče.

Uže zgodaj je začel občevati z najodličnejšimi političnimi možmi na Kranjskem in ž njimi delovati. Leta 1870. je bil izvoljen v deželni in prihodnje leto v državni zbor in od tedaj je bil vedno zastopnik v deželnem in državnem zboru, le tedaj, ko so se začele direktne volitve v državni zbor, ni nikakor hotel vzprejeti poslanstva. Leta 1874. je bil izvoljen za glavnega odbornika c. kr. kmetijske družbe Kranjske ter je to mesto zavzemal do prerane smrti svoje. 1879. l. je bil zopet izvoljen v državni zbor, v katerem je do zadnjega bil poslanec gorenjskih in notranjskih mest in trgov, 5. marca t. l. so ga pa izvolili volilci Ljubljanski v državni zbor. L. 1883. ga je odlikoval presvetli cesar z redom železne krone III. vrste, 1888. leta po smrti grofa Thurna pa imenoval za deželnega glavarja Kranjskega.

Največ zaslug si je pridobil za deželo Kranjsko kot ud deželne komisije za uravnavo zemljiškega davka. Njemu gre hvala, da se je zemljarina pravično razdelila in tako težko breme olajšalo deželi Kranjski.

Dr. Josip Poklukar si je pridobil s svojim pametnim in preudarnim ravnanjem tudi mnogo vpliva v državnem zboru, bil priznan voditelj slovenskim državnim poslancem in se vedel s taktnim postopanjem priljubiti tudi pri ministerstvu.

Deželni poslanci obeh strank so ga čislali kot spretnega in objektivnega voditelja deželnozbornih razprav. In le želiti si mora vsak pravi in pošteni narodnjak, ki ljubi naš nadarjeni narod tudi preko Kranjskih mej, našo lepo domovino, da bi izkušal sleherni zastopnik si pridobiti onih lastnosti, katere so dičile našega dr. Poklukarja, o katerem z dobro vestjo trdimo, da ga bode naš verni in značajni narod ohranil v dobrem spominu.

Na čelu našega lista pa prinašamo danes pokojnikovo podobo, ki naj bode s tem člankom vred skromen spomenik nepozabnemu domoljubu. Najboljši spomenik postavimo mu pa v svojih srcih in izkažimo mu svojo hvaležnost s tem, da izkušamo postati podobni v svojem delovanju pokojnemu dr. Poklukarju. — Pisec teh vrst pa ne more kaj, da se tudi on za svojo osebo spominja z najtoplejšo hvaležnostjo moža, ki mu ni bil samo vzor domoljubja, ampak tudi mnogokrat pravi vodnik neizkušencu ter očetovski prijatelj. Gustav Pirč.

Prijazna beseda našim čebelarjem.

Le še nekaj tednov, in čas bode prišel, v katerem doživi umen čebelar najveselejše ure pri svojem čebelnjaku. Slabo sicer kaže letos, kajti hudi mraz ter dolga zima pomorila bodeta izvestno mnogo naših ljubljensk čebelic. Ali to ne sme strašiti čebelarja, kajti on mora biti vedno pripravljen na mnogovrstne nezgode, ki ga zmerom zadevajo, posebno pa še ob slabih letinah.

Moj namen je, da seznanim one naše čebelarje, kateri nimajo še v svojem čebelarstvu novih Dzierzonovih panjev. Novo čebelarstvo je sicer že precej razširjeno po

Kranjskem, a vendar se je čuditi, ako v kraji neke občine v okolici Ljubljanski 18 čebelarjev, kateri imajo letos 300 panjev, a med njimi vsemi je samo eden, ki čebelari z novimi panji na satnike. Večinoma je kriva le nevednost, da se še drugi ne poprimajo čebelarstva z novimi panji. Imel sem večkrat priložnost govoriti z marsikaterim našim čebelarjem, a vselej, kadar sem priporočal nove panje, odgovoril mi je, da on vsega tega ne razume. Prirojeno je sicer našemu kmetovalcu, da je nezaupen do novih iznajdeb, ali vendar se nadejam, da se bode marsikedo izmed naših čebelarjev poprijel novega umetnega čebelarstva, katero ni samo mikalnejše, temuč donaša čebelarju tudi več dobička.

Ako vsakteri čebelar dobro premisli te le nasvete, ki jih mislim v naslednjih vrsticah napisati, gotovo bi poskusil vsaj iz radovednosti s kakima dvema panjema letos vže novo čebelarstvo, in ako poskusi letos z dvema ter z njima pametno čebelari, gotovo bode v prihodnje čebelaril z večimi panji.

Čebelar, kateri čebelari s starimi panji, gledati mora takoj pomladi, kako težavno opravljajo prvo delo pridne delavke, ko snažijo svoja stanovanja — panje. Čebelar tu ne more storiti drugega, nego potrpežljivo čakati, da je delo dogotovljeno. Ako ima čebelar nove Dzierzonove panje, stori to delo — naj si ima tudi veliko panjev — lahko v kratkem času brez posebnih težav sam. Treba je odvzeti samo le spodnjo desko, katera mora biti pritrjena z vijaki, ter tako osnaži dva panja. Ako se pa hoče še tudi prepričati, kako je panj še založen z živežem, ali če je še matica živa, stori pa to delo najlaglje tako le: Panj, katerega hoče pregledati, postavi naj na mizo, zraven njega pa še drugi prazen panj, in tako naj začne jemati satove, drugega za drugim ter jih pazno ogleduje ter obeša v poleg stoječi prazni panj. Na ta način se lahko preveri v kratkem času, kakšen da je panj. Kadar je vse satovje v drugem panji, osnaži naj potem panj. Gledati je pa na to, da se to delo dovrši kolikor je mogoče naglo, kajti čebele odlete navadno na svoje mesto v čebelnjak, in ker tu ne najdejo svojega panja, iščejo zavetja navadno po sosednjih panjih, kar pa je škodljivo panju, kateri se je pregledoval, ker gotovo izgubi, ako se je mnogo časa potratilo, mnogo delavk, katere pa so ravno sedaj močno potrebne, ko se začenja nastavljanje zalega. Pomladno pregledovanje panjev naj se torej opravlja kolikor mogoče hitro ter mirno.

Pa tudi pri drugih opravilih ima mnogo prijetnejše delo čebelar z novimi nego s starimi panji. Naj omenim samo le še glavno opravilo pri čebelnjaku, namreč rojenje.

Vsak čebelar je doživel mnogo neprilik ob času rojenja ter trpel tudi izdatno škodo. Ko nastopi čas rojenja, t. j. v zadnjih dneh aprila in ob začetku maja, nastane rado deževno vreme. Panji so pripravljene za rojenje, čebelar zaupno in oprezno postaja pri čebelnjaku ter čaka, kdaj se usuje iz katerega panja roj. Vse je pripravljeno, ali glej nadloge! Oblak zakrije sonce, prej živahno šumenje pred panji poneha, naposled pa morebiti začne še dežiti. In tako se godi še par prihodnjih dni, in prvega roja ni več pričakovati. Sedaj nastane vprašanje, kje je vzrok temu? Panj je bil pripravljen za roj, to so kazala znamenja. Preobrat vremena pa je zabranil rojenje, in tako so za roj pripravljene čebele staro rodovitno matico umorile ter se začele zanimati za novo nastavljeno maticno zalego, iz katere se v nekoliko dneh res izvale mlade matice, tako da se dobo mesto prvega roja nekaj dni pozneje drugi roj z neopljeno matico, katera je pa še mnogim nevarnostnim izpostavljena, predno se oplodi in začne potem nastavljanje zalega.

Tega vsega pa se čebelarju ni potreba bati, ako čebelarji z novimi panji (na satnike). Ako se primeri, da je prvi roj kakorkoli zadržan, narediti se mora umeten roj, kateri je pa ravno toliko vreden, ako se naredi po pravih, kolikor oni roj, kateri je rojil sam ter se je ogrenil z veje. Samo toliko je še celo boljši, da ti roj, katerega si napraviš sam, ne vzame toliko časa, kakor roji, ki so sami od sebe rojili.

Kdor samo to, kar je zgoraj opisano, tehtno premisli in preudari in ga je volja začeti umno čebelariti, gotovo si bode omislil vsaj za poskušnjo za letos kaka dva nova panja. Ker se je o tej stvari vže toliko pisalo in govorilo, nepotrebno se mi zdi jo nadaljevati. Edino to naj še rečem, da pravega čebelarja si še misliti ne morem s starimi panji. Saj novi panji tudi niso mnogo dražji mimo starih. Naredi jih lahko vsak vaški mizar.

„Krivčev“.

Odstavljanje praseta.

Popolnoma napačno je odstavljanje praseta ob gotovi starosti; to naredi še le takrat, kadar so živali dovolj močne, in sicer ne glede na njih starost. Nikdar ne odstavlja poprej praset, dokler ne znajo vže jesti ter jim jed tudi tekne. Ta čas je navadno takrat, kadar so praseta kakih 15 kilogramov težka. Če pri odstavljanju prav ravnaš, praseta prav nič mesa ne zgube. V pričetku se drži pravila, da odstavljenе živali dobivajo zelo tako krmo, kakeršno pri materi in tudi tolikokrat. Najboljša krma ob pričetku je posneto mleko in pozneje tudi kislo. Ščasoma se preide na daljše obroke, na pr. po štirikrat na dan, in dajo se tudi razni odpadki iz kuhinje in sploh iz gospodarstva, zelena krma i. t. d. Nikdar pa ne zabi, da je v krmi dovolj apnenih in fosforovih soli, ker one delajo močno okostje, na katero more priti potem dovolj mesa in špeha. Da prasiči dostikrat ne rastejo, da imajo mehke kosti, da so skrivljeni, da se plazijo po kolenih, to vse prihaja od krme, ki ima v sebi premalo takih soli. V tem času se žival utrdi za svoje poznejšnje uspevanje, zato mora biti vzreja naravna, krmljenje pa dobro in krepko, da žival hitro raste, ne pa tako da se debeli. Nagnenje prasičev k debelenju se ne sme zabraniti s stradanjem, ampak z vsakdanjem pregibanjem po svežem zraku. S prikrajšanjem hrane se pri mladih prasičih, posebno pri angleških, res prepreči debelenje, a živali dobe slabo vnanjo obliko, veliko, težko glavo, vdrtta rebra, rtašt hrbet in stegna brez mesa.

Opravila pri čebelnjaku meseca aprila.

Ob začetku tega meseca se začno dostikrat prav topli spomladanski dnevi. Kdor želi zgodnjih rojev, ali kdor hoče pridobiti obilno medu iz vresja, iz borovničevja, iz cvetja češenj in družega sadnega drevja, naj začne z umetnim krmljenjem. Da pa to ne bo zavrženo, ali kakor si bodi zastoj, poznati je treba krajne in značne okoliščine, ker vsakdo ve, kako škodljivi so čebelam spomladnji mrazovi ali celo sneg. Med, kateremu se pridene malo vode, prisili čebele k največjemu delovanju, in sicer nastavljajo v panji obilno zalege, zunaj pa se trudijo, da si nabere veliko medu. Gotovo se celo leto ne pogubi toliko čebel, kolikor ravno ta mesec, ker čebele komaj toplega vremena pričakujejo, toplota in mraz pa vedno drug za drugim hodita, tako da zavoljo mrzlih vetrov toplota 18° na enkrat celo do 3° zginje; lahko

si je torej misliti, koliko čebel okroči in zunaj ostane. Pač so sem ter tja kaki varni kotički in zavetne dolinice, pa vender po naših goratih krajih je previdnost povsod potrebna. Od 100 panjev, kateri so najhujšo zimo preživeli, pogine jih 8% zavoljo vedne premene toplote in vremena drugo polovico sušca ali meseca aprila. Vseh panjev, kar jih vse leto pogine, spada na šest tednov sušca ali aprila blizu 30%. S tem želimo naše čebelarje nagniti k previdnosti, da z umetnim krmljenjem ne bodo presilili in tako truda in meda izgubljali. Iz tega se pa tudi lahko razvidi, kako je ravno pri nas potrebno, da imamo panje s premičnim satovjem, ker le tako moremo panj vedno pregledovati in ceniti dobiček našega čebelarjenja. Pač moramo hvaležno spoznati, da so naši kraji mnogo bolj pripravi in za čebelarstvo ugodnejši, nego sto drugih, zlasti severnih dežel, pa treba je okoliščine poznati ter jih v svoj prid obračati. Ravno obilno močilo iz ozračja (dež, pršenje iz megle itd.), nam cvetlice napaja in rast njih pospešuje, in kar je kmetovalcem zelo neprilčno, celo škodljivo, nam čebelarjem prav dobro služi — gotovo boljša tolažba, nego vedno čez vreme in nebo se pritoževati ali godrnjati!

Povrnimo se h krmljenju z moko. Od srede meseca aprila do cvetja sadnega drevja je za to delo najboljši čas po takih krajih, koder je malo zelišč s cvetnim prahom. Pri nas na Kranjskem bo tega pač malokje mankalo, ker skoraj povsod se nahaja leska, vrba, jelša, trepetlika i. dr. Kjer bi pa vender tega ne bilo, naj izkušajo čebelarji čebelam pomagati z moko. Najnavadnejša je ržena moka, katera se v prazen sat natrese ter v panji blizu čebelnjaka postavi. Čebele jo kmalu najdejo, in če tudi cvetnega praha ne dobivajo, prav pridno domu nosijo. Najboljša moka za čebele bo najbrže kostanjeva; ali kostanj lupiti, sušiti in mleti, je dostikrat sitno delo, moko vedno dobro imeti pa je še večkrat negotovo.

Napake o napajanju naše domače živine.

Prav pogostoma govore in pišejo o napačni živinski klaji, malo glasov pa čujemo o napačni pijači, po kateri vender živini nakopljejo stokrat in stokrat boleznj. Naj torej malo več izpregovorimo o škodljivi pijači.

Škodljiva more pijača biti ne samo, če je dobiva živina preveč ali premalo, ampak tudi če je preveč sparjena ali premrzla, potem če so v njej kake škodljive reči raztopljene, in če živina ne dobiva klaji primerne pijače.

Preveč dobiva živina pijače le malokdaj, ker se je sama varuje; če jo vender le primorajo okoliščine, da pije preveč, to si pokvari prebavila, stanjša redilni sok, in krvi se primeša preveč vodenih delov; iz tega pa izvira, da postane prebavljanje bolj leno in topo, da se napravljia slab, voden redilen sok, in da se živina pomehkuži. Zlasti ovcam, katere postanejo žejne po použitju obili soli, je preveč vode nevarno.

Veliko večkrat se zgodi in je tudi veliko škodljivje, če živino žeja; zavoljo tega trpi posebno prebavljanje, — kajti v dobro prebavljanje je primerna mera vode neogibno potrebna, — redilni sok postane pregost; popijalnica ga ne morejo posrkati, in torej zastaja dalj časa v želodcu in čevih. Zavoljo tega se vsi telesni soki zgostijo, posebno pa v jetrih, po jetrnih žilah in trebušnih limfatiških žlezah, in naposled se lahko vnamejo in otrde ti deli. Vodene, sluzaste in tudi druge izceje zastajajo, in vsa životna opravila postanejo bolj lena.

Posebno škodljivo je pa živini, če stori v veliki vročini veliko hoje in trpi žejo, ker pri tem izgubi že

brez tega po pomnoženem kožnem hlapenju mnogo vodenih delov, in napravijo se torej zgoraj imenovane premembe pri živini še rajše, in posebno kri se rada razkroji, in napravijo se mnogovrstne krvne bolezni (vrančni prisad ali črm).

Pregorka, sparjena pijača pomnoži občutljivost spilnih in prebavilnih delov, tako, da prav lahko zbole, če se le nekoliko prehlade; pomnoži tudi vse telesne izceje, raztegne vse organske dele in jih zavoljo tega slabi in mehča.

Premrzla pijača je pa toliko bolj škodljiva, kolikor bolj je živina segreta; torej je najškodljivejša, če se je živina zelo segrela od dolge hoje ter jo pije zelo goitno in požrešno. Taka mrzla pijača stori segreti živini tiste premembe, katerih smo že pri prehlajenju omenili; posebno pa trpe stopila in prebavila, in iz tega se napravi lahko krvni naval in vnetje teh delov.

Vodi so večkrat gnijoči živalski in rastlinski deli primešani, ali v njej razne soli raztopljene. Taka pijača je posebno takrat zelo škodljiva, kedar je dalj časa stala in se sparila, take luže ali mlake živina časi zavoljo tega pije rada, ker je v njih mnogo človeške scalnice, in ker naši živini soli pomanjkuje zelo, primorana je celo tako škodljivo gnojnico piti. S tem se radi telesni soki spridijo, kri se lahko razkroji, živina pomebkuži, in mnogovrstne prebavilne bolezni se morejo napraviti. O hudi vročini je napajanje živine v tacih lužah zelo nevarno.

Razne reči.

— **Borov prelec.** Od gospoda oskrbnika A. G. na Dobravi na Primorskem smo dobili nastopne zanimive vrstice: Pred kratkim sem naletel na nekem malem griču, ki je obrasčen z borovim gozdičem, na borovega preleca. Ta mrčes je zelo velik škodljivec borovcem, ker jim objeda igle. Odrezal sem zatorej vejico in jo z zapredkom vred sežgal ter na ta način ugonobil stotine in stotine teh škodljivcev. Priporočam vsem lastnikom borovih nasadov, da še do časa pregledajo drevo za drevesom ter vsako zalego z ognjem pokončajo, ker prepozno bi bilo boriti se proti temu škodljivemu mrčesu, kadar se iz zapredka razide.

— **Zdravilna moč beljakova.** Če se urežeš ali opečeš, nimaš boljšega zdravila mimo beljaka, in to tem bolj, ker imaš jajec vedno pri roki. Beljak je pa tudi izvrstno zdravilo proti hudi driski. Ako beljak stolčeš in požreš hitro s cukrom ali pa brez njega, ozdraviš od vnetice želodčne in črevesne. Dve ali največ tri jajca na dan zadostujejo proti navadni driski. Jajce pa tako ni samo zdravilo, ampak je tudi hrana, kakeršna je ob tej bolezni najboljša.

Vprašanja in odgovori.

Drugi odgovor na 76. vprašanje: Brestov krav takoj o pričetku je lahko spoznati na ta le način: Namolzi v roko par kapljic mleka tiste krave, katero hočeš preskusiti. To mleko spusti v čist kozarec, ki si ga napolnil do polovice s čisto vodo. Ako se mleko hitro spoji z vodo, je to znamenje, da krava ni breja, če se pa mleko vali po vodi v podobi okroglih svalkov in se šele kasneje spoji z vodo, je pa krava breja. — Imamo tudi za znamenje brestosti, če je krava zjutraj, ko vstane, potna na lakomnicah.

Janez Sedej v Iški Vasi.

Vprašanje 82. Ob meji svojega zemljišča mislim zasadi **živo mejo**. Ker pa ob zasadih takih mej radi nastajajo prepiri s sosedi, prosim, poučite me v listu, koliko mora biti

seč oddaljena od meje, in ali je ta daljava kaj zavisna od solahne lege oziroma od sence, ki jo bode delal plot? (V. B. v K.)

Odgovor: Na svojem posestvu Vam ne more nihče za-
brani delati živega plota, in če ga naredite tudi tik meje. Zasažite ga toliko od meje proč, da veje in korenine dorasle seči ne bodo segale na sosedovo zemljišče. Ker se po § 422. državlanskega zakonika sme prisvojiti posestnik korenine in veje tujega drevesa, če segajo ali vise na njegovo zemljišče, zato se raje nekoliko odmaknite od meje, ker drugače Vam sosed vsled svoje pravice seč lahko popolnoma pokvari. Ako na pr. rastline, iz katerih naredite seč, vsadite pol metra proč od meje, bode to popolnoma zadostovalo.

Vprašanje 83. Deteljišče od štajarske detelje, ki je bilo lansko leto zasejano, prezimilo je po nekaterih mestih prav slabo, in sicer so kar cele lise brez detelje. Ker ne kaže vsega deteljišča podorati, škoda pa je vendar toliko praznega prostora, prosim sveta, kaj naj naredim s temi lisami, da ne bodo stale prazne, in kaj naj vsejem, da bodem mogel z deteljo vred kositi? Omenjam, da bodem to deteljišče itako jeseni ali drugo pomlad podoral. (G. L. v Br.)

Odgovor: Prazne lise prekopljite ter jih posejte z esparzeto, tudi turško deteljo imenovano. To deteljo lahko kosite ob enem štajarsko deteljo, in ako sejete esparzeto za dvakratno košnjo (onobrychis sativa bifera) dá Vam tudi dve košnji.

Vprašanje 84. Imam pred hišo lepo brajdo, ki mi je vže dala do 60 bokalov vina. **To zimo je pa deblo počilo** po dolgem tako zelo, da se vidi do stržena. Bojim se, da bi trta ne usahnila, zato prosim sveta, kaj mi je početi? (J. P. v G.)

Odgovor: Trta je počila vsled mraza, zato ne pomaga drugo, nego jo pri tleh odrezati, ter iz poganjkov, ki bodo prišli iz ostalega debela, vzgojiti novo brajdo.

Vprašanje 85. Je li **zeleni vitrijol** edino sredstvo proti smradu straniškemu, in je li gnoj, pomešan s tem vitrijolom, neškodljiv? (A. Š. v Loki.)

Odgovor: Zeleni vitrijol ni edino sredstvo, s katerim se razkužujejo stranišča in odpravlja smrad, a je najboljše, ker je ceno in se lahko rabi. Pravilno se razkužuje z zelenim vitrijolom tako, da se vliva v stranišče voda, v kateri je raztopljenega 10 % vitrijola. Na vsako osebo in vsak dan se računa 1/2 litra take vode. Gnoj iz takih stranišč je največkrat še celo koristen, zlasti za travnike in deteljišča. Izkušnja novejšega časa je pokazala, da tak gnoj celo podvoji pridelke. Ako pa ima zemlja sama na sebi uže dovolj železa (na pr. rdeča ilovnata), onda pa železo takega gnoja nič ne vpliva, včasih lahko celo škoduje.

Vprašanje 86. Pri nas se prikazuje **na ječmenu neka bolezen**, vsled katere se ječmen ne vzbili in mu rast popolnoma zastane. Če se steblo pregleda, dobi se v njem 1 do 1 1/2 centimetra dolg črv. Ali je moči tega škodljivca zatreti? (J. Z. v M. vrhu.)

Odgovor: Škodljivec je ličinka od „strnske mušice“ (latinski: chlorops taeniopus) ter napada vsa bela žita, posebno pa ječmen. Ker se ta mrčes od leta do leta bolj širi, zato priporočajo po krajih, koder se prikaže, kolikor moči opustiti pridelovanje ječmena. V novejšem času so naredili izkušnjo, da se ozimno žito najbolje obvaruje tega škodljivca, ako se seje v zadnji tretjini meseca septembra.

Vprašanje 87. Imam vola, ki **skozi nos hudo smrči** in mora gobec odpirati, kadar diha. V knjigi družbe sv. Mohorja nisem mogel dobiti zdravila zoper to bolezen, zato pr. sim uredništvo za svet. (J. Z. v M.)

Odgovor: Iz Vašega kratkega vprašanja ne moremo drugega posneti, nego to, da ima vol nahod. Ta nahod je lahko zelo zastaran; morda so v sluzni koži nosnic nastali mesni izrastki, ki posebno povzročajo smrčanje. Ako je bolezen Vašega vola res nahod, česar pa ne moremo kar naravnost

trditi, zdravite vola, kakor je popisano v Mohorjevi knjigi na strani 37., 38. in 39.

Vprašanje 88. Kaka klaja in pijača sta najboljši za teleta, katera hočem za plemo vzrediti? (J. Z. v M.)

Odgovor: Na to vprašanje doboste obširen odgovor v 13. številki lanskega „Kmetovalca“ na strani 118.

Vprašanje 89. Koliko staro drevje se da še precepiti, in ali se dobe cepiči pri kmetijski družbi v Ljubljani? (Fr. P. v Č. Vrhu.)

Odgovor: Sadno drevje se da precepiti, če je uže 20 ali več let staro. To je zavisno od tega, če je drevo še rastno ali mladikavo. Drevesa, ki naredo še vsako leto lepe in dolge poganjke, še vedno lahko z uspehom precepate, in to tem bolj, ker se tako drevo mora močno porezati, to ga pa pomladi. Cepičev doboste na vrtu kmetijske družbe zastoj. Ker pa vrtnarsko osobje ima toliko posla, da se ne more s pošiljanjem cepičev ukvarjati, zato pa morate osebno priti po nje, ali pa si jih po kakem znanec v Ljubljani naročiti.

Vprašanje 90. Zasadil bodem pašnik s sadnim drevjem. Prosim pouka, ali naj ob saditvi kaj gnojim ali ne? (Fr. P. v Č. v.)

Odgovor: Ako sta svet in prst primerna za sadno drevje, bode gotovo dobro raslo brez gnoja, v nasprotnem slučaju pa gnoj ne bo veliko ali pa nič pomagal. Gnojiti je še pozneje čas sadnemu drevju. Navadno je pa svet po pašnikih zelo spočit, ker nikdar ni raslo kako drevo, zato pa tam drevje navadno prav dobro uspeva.

Vprašanje 91. Imam veliko hosto, ki je vsa izmerjena in razdeljena na parcele. Ker pa mejnikov nimamo postavljenih in tudi še ne vemo za svoje meje, zato prosim pouka, kako naj to zvršimo, da nas ne bode preveč stalo? (J. Š. v S. pri Raki.)

Odgovor: Ako imate svojo hosto šele samo na papirju (na mapi) razdeljeno, odkazati Vam more mejnike le mero (geometer). Mejnike je najbolje narediti iz kamenja, ki naj se kolikor mogoče globoko v zemljo vložo. Nikakor pa ni treba, da bi bili mejniki lepo iz kamenja rezani. Po hostah delajo meje tudi s preseškami in jarki, a zaradi preprirov je najboljšo postaviti kamenene mejnike.

Vprašanje 92. Imam panje s premičnimi satniki, a mimam klešč za napravo satnikov. Kje jih lahko dobim? (J. T. v M.)

Odgovor: Ne razumemo Vas, kakšne klešče hočete imeti za napravo satnikov, menda želite le klešče, s katerimi se satniki iz panja snemljejo. Take klešče Vam priskrbi gosp. M. Ambrožič v Mojstrani pri Dovjem.

Vprašanje 93. Prosim razjasnila, kje se dobi tisti prah, ki se rabi namesto navadnega gnoja za gnojenje fižolu, krompirju, trtam itd. Kje se dobi ta prah po najnižji ceni, ali jee za vsako gnojenje itd.? Prosim zato pouka, da ne pridem jaz in tudi kateri drug kmet v škodo. (J. P. v D. pri Trstu.)

Odgovor: Vi menda menite umetna gnojila, kakor na pr. razne vrste koščenih mok, gvano, solitar itd. Umetna gnojila prav za prav nikakor ne nadomeščajo hlevskega gnoja, pač pa podpirajo njega učinek prav izdatno. Umetna gnojila delujejo v zemlji enostransko, ona hlevski gnoj takorekoč popoolnjujejo. Naše mnenje je to le: Kmetovalec naj takrat rabi umetnih gnojil, kadar je svoje zemljišče z dobrim obdelovanjem in gnojenjem v tak stan spravil, da se samo s tem večih in boljših pridelkov ne more več nadejati; z umetnimi gnojili lahko potem še več pridelava. Koliko pa imamo med Slovenci takih kmetovalcev? Zelo malo, skoraj nič ne, in zato te reči le malo kedaj omenjamo. Ne tajimo pa, da uže sedaj marsikede umetna gnojila lahko s pridom rabi, in zato bodemo o priliki kaj več o tem pisali.

Vprašanje 94. Kake vrste biki bi bili za nas najbolj pripravni, ker se pase pri nas živina po gredih in strmih pašnikih. Do mleka nam ni mnogo, ker ga ne moremo prodati. Želeli bi si živine, katera bi se dobro redila, ki naj bi bila težka ter paše vajena. Ali bi mogli dobiti v našo občino dva taka bika, kakeršne priporočate, in sicer po Vaši družbi. Cena bi ne smela biti previsoka, ker bi pri plačevanju občani preveč godrnjali, ker oni le menijo, da je vse to moja sitnost, in ne verjamejo v novi zakon. (J. T. župan v Č. v.)

Odgovor: Za Vaše kraje je odločno najboljša goved siva štajarska, to je plemo, katero imenujemo muricedolsko. Priti pa morajo biki iz krajev, koder se živina vzreja po pašnikih, ker živina, v hlevih vzrejena, bode v Vaših krajih medlela. Iz tega vzroka so za Vas posebno primerni biki, ktere daje naša družba, ker so nakupljeni po štajarskih planinah. Oddaja bikov potom družbe bode drugi mesec razpisana, a najprvo pridejo na vrsto cikasti biki za Gorenjsko. Da Vam do mleka nič ni, to nikakor ni prav. Ako bi naredili sirarske zadruge, kakeršne imajo Bohinjci, neslo bi Vam mleko čistega najmanj toliko, kolikor dajete za davke. Ako Vaši občani ne verjamejo v novi zakon, nič ne de, okrajno glavarstvo jih bo uže poučilo. Ako občani niso še toliko napredovali, da ne spoznajo velike vrednosti dobre živinske pasme, naj pa gledajo, da doma vzrede bika, ki naj bodo vsaj takšni, da jih bode mogla komisija potrditi. To jih bode sicer veliko manj stalo, prihranili pa ne bodo nič, ker bo živina toliko manj vredna.

Vprašanje 95. Moja kobila ima pod kolenom in pod biceljem kraste. Eni živinozdravniki pravijo, da so to „mahovnice“, drugi pa imenujejo bolezen „mavko“. Kobila zaradi tega ni kruljeva. Ali je ta bolezen ozdravna in kako jo zdraviti? (A. B. v G. na Štajarskem.)

Odgovor: „Mahovnica“ ali „mavka“ je eno in tisto, prvo je slovenski, drugo pa nemški izraz za eno in isto bolezen. Vaša kobila ima dve bolezni. Kraste pod kolenom so „vrape“, kraste pod biceljem pa „mahovnice“. Vrape so zelo podobne mahovnicam, toda naredo se le na koži v podkolenci na srednji nogi, na zadnji nogi pa tam, koder se upogiblje skočni člen. Vrape se prikažejo v podobi ene ali več garjevih vrst (tako le \equiv) in se na tem lahko spoznajo. Mahovnice so pa kožni izpuščaji na zadnji strani pod biceljem. Vzroki obema boleznima so zelo eni in tisti: Prehlajenje, nesnaga, hoja po snegu in blatnih potih, močvirna paša, slabo vreme pomladi in jeseni itd. Razen tega so pa nekateri konji posebno podvrženi tej bolezni. Vrape kakor mahovnice so ozdravne, le prve teže, ker tisti deli konjske noge pri hoji veliko več trpe. Zdravljenje vrap, ki je enako zdravljenju mahovnic, pa je obširno popisano v knjigi „Domači živinozdravnik“, katero je izdala družba sv. Mohorja.

Vprašanje 96. Imam dve kravi (ena je storila prvokrat in ima šele dobri dve leti), ki sta se oteletili skoraj ob istem času. Ker bi zaradi mleka rad, da se kravi s teleti za naprej nekoliko zvrstita, prosim sveta, če smem kravo, ki je prvič storila, dvakrat ali vsaj enkrat zadržati, kadar se goni, ter jo šele ob tretjem pojanji gnati k biku? (J. Š. v Z.)

Odgovor: Gotovo smete to narediti, in če jo ob tretjem pojanji pripustite, ni se bati, da bi se krava izjalovila. Ob kremljenji je pa skrbeti, da se krava preveč ne debeli, da zlasti na jajčnik ne pride preveč masti, ker to lahko naredi kravo jalovo.

Gospodarske novice.

* O smrti deželnega glavarja dr. Poklukarja poročamo na prvem mestu tega lista. Tu naj še omenjamo, da je kmetijska družba položila na krsto krasen venec in da so se

udeležili velikanskega pogreba vsi gg. člani glavnega odbora c. kr. kmetijske družbe.

* **V Horjulu** se je osnovala 15. marcija t. l. nova podružnica c. kr. kmetijske družbe kranjske. Za predsednika je bil izvoljen gospod župnik Fran Dolinar, za tajnika učitelj gospod Janez Pokorn, in za odbornike gg. Janez Čepon, Lovrenc Škof, Matej Šušteršič in Janez Stanonik.

* **Konjarski odsek** c. kr. kmetijske družbe kranjske je imel 17. marcija t. l. sejo. Predsedoval je odsekov predsednik gospod ravnatelj Povše, navzoči so pa bili odborniki gg. Gams, Hanslik, Pire in Seunig. Prošnja Levea v Dolskem, da je voljan vzeti težkega žrebca v zasebno oskrbo, vzame se na znanje. — Vsled došlih poročil in prošenj ukrene odsek prositi, da se žrebec „Martin“ odvzame Meršolu v Hrašah ter postavi na postajo v Studenci, žrebec „Shagya“ naj gre iz Studenca v Horjulino, žrebec „Brabant“ pa iz Horjula v Selo pod Ljubljano (Žrebčarski depot v Gradci je to reč uže rešil in dovolil, da pride žrebec „Martin“ iz Hraš v Ljubljano, vse drugo naj pa ostane pri starem.) — Novo došli žrebec pinegavskega plemena „Norman“ pride v Bohinjsko Bistrico, in odsek ga ukrene dati v zasebno oskrbo Torkarju v Bistrici, ki je tudi dosedaj imel žrebca. — Odsek določi dneve letošnjemu premovanju konj. — Po seji je šel odsek v Selo pod Ljubljano, da si je ogledal žrebca Normana, katerega je so-glasno spoznal za sposobnega.

* **Premovanje konj na Kranjskem** bode letos 31. avgusta v Leseah, 1. septembra v Kranji, 5. septembra v Lukovici, 7. septembra na Vrhniki, 9. septembra v Ribnici, 15. septembra v Trebnjem in 21. septembra v Šent Jarneji.

Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Seja glavnega odbora dne 20. marcija 1891.

Posvetovanje je vodil družbeni predsednik gospod cesarski svetnik Murnik, navzoči so pa bili podpredsednik gospod Jos. Fr. Seunig ter odborniki gg. Franke, Ogorevc, Povše, Witschl in tajnik Pire.

Odbor se je posvetoval o ustanovitvi samostojnega ribarskega odseka, ukrenil odsekova pravila ter naročil predsedništvu, da ustanovitev naznani c. kr. deželni vladi.

Razpis podpore stariim kranjskim čebelarjem.

Podpisani odbor je ukrenil v seji svoji dne 3. januarja t. l. z namenom, da bi vzbujal veselje do čebelarstva in ob enem pospeševal to stroko kmetijstra, podpirati stare kranjske čebelarje, katerim so brez njih krivde po zlu šle vse čebele.

Na podlogi tega ukrepa javlja podpisani odbor, da bode dal v prvi polovici maja meseca po 2 do 3 panje (korits) čebel tistim kranjskim čebelarjem, ki dokažejo v svoji prošnji do podpisanega odbora:

- da čebelarijo neprestano uže najmanj dvajset let,
- da so jim brez njih krivde poginile vse čebele, in
- da si ne utrpe ob svojem kupiti drugih čebel.

Prošenj, katerih ni kolkovati, morajo biti potrjene od gospoda župnika prosilčeve župe in od dotičnega županstva.

Ob veliki množici prosilcev si pridruže glavni odbor pravico izbrati najpotrebnejše.

Prošnje je vložiti najkasneje do 1. aprila t. l. pri podpisanem odboru v Ljubljani.

Glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske.

P. n. udom podružnice c. kr. kmetijske družbe v Senožecah.

Podpisani predsednik naznanja, da je podružnica kupila zistočen stroj (trijer), ki je podružničnim udom na razpolaganje v Senožecah pri gospodu Ignaciji Perhavci. Udje morejo rabiti stroj brezplačno, neudje pa plačajo 5 kr. od mernika.

Josip Meden s. r.

predsednik Senožeske podružnice.

Tržne cene.

V Ljubljani z dne 28. marcija 1891.

Pšenica glđ. 6.99 kr., rž glđ. 5.54 kr., ječmen glđ. 4.96 kr., oves glđ. 3.25 kr., ajda glđ. 5.36 kr., proso glđ. 5.45 kr., tursica glđ. 3.50 kr., leča glđ. 10.— kr., grah glđ. 10.— kr., fižol glđ. 9.— kr. (Vse cene veljajo za 1 hektoliter.)

Krompir 100 kgr. glđ. 2.86 kr.

Prasičje salo 68 kr., špeh svež 52 kr., špeh prekajen 64 kr., surovo maslo 78 kr., goveje meso 60 kr., telečje meso 66 kr., svinjsko meso 64 kr. (Vse cene veljajo za 1 kilogram.)

100 kgr. sena glđ. 1.96 kr., slame glđ. 2.23 kr.

Na Dunaji do dne 28. marcija 1891.

Pšenica glđ. 8.56 kr., rž glđ. 7.79 kr., ječmen glđ. 6.30 kr., oves glđ. 7.39 kr., tursica glđ. 6.57 kr., fižol glđ. 11.— kr., grah glđ. 12.75 kr. (Vse cene veljajo za 100 kilogramov.)

Suhe češplje glđ. 30.— kr. 100 kilogramov.

Goveda (lepi voli) glđ. 59.— kr. za 100 kgr. mesarske vage.

Prasičje salo glđ. 52.— kr. za 100 kilogr.

Špeh glđ. 45.50 kr. za 100 kilogr.

Loj glđ. 22.— kr. za 100 kilogr.

Goveje kože čez 50 kgr. težke glđ. 47 do 48, od 40 do 50 kilogr. težke od glđ. 41 do 42, od 35 do 39 kgr. težke po glđ. 32 do 33 za kilogramov.

Kože od jagnet po 90 do 100 glđ. za 100 komadov.

Méd 100 kgr. glđ. 40.— kr.

Vosek 100 kgr. glđ. 142.50 kr.

INSEERATE

sprejema „Kmetovalec“ po ceni, zaznamovani na prvi strani. V „Kmetovalcu“ priobčeni inserati imajo najboljši uspeh, kajti list je razširjen posebno po deželi, zlasti pa v premožnejših kmečkih krogih. Zeló priporočljiv je „Kmetovalec“ za objavljenja pri nakupu ali prodaji gospodarskih pridelkov, izdelkov ali potrebščin.

Najmočnejši in najzaneslivejši strup za podgane je

Tord-Tripe.

Ta strup uniči podgane, miši in krte brez nevarnosti za domače živali.

En zavoj 50 kr.

Glavna zaloga za Kranjsko je pri lekarnarju G. PICCOLI-ju v Ljubljani. (32—1)

Lepo breskvino drevje

ima na prodaj

Jos. Lenarčič na Vrhniki.

Te breske so od najboljših vrst, vzgojene za brajde (špalirje) ter vže imajo eno vrsto stranskih vej (etažo). Cena enemu drevesu je 1 glđ. (39—1)

Sposoben in samski žagar

se sprejme v grajščinski žagi na Fužinah (Kaltenbrunn) pod Ljubljano. Vse podrobnosti se ravno tam zvedo. (37—1)

Proti boleznim v vratu,

hripavosti, kašlju, zlasti pri otrocih;

== proti boleznim v želodci in mehurji ==

kakor tudi fina namizna kislina voda
je posebno priporočan (16—3)

koroški rimski vrelec.

Na prodaj pri M. E. Supanu v Ljubljani in pri F. Dolenzu v Kranji.

Oves „Willkomm“

Ta vrsta ovasa se je sponesla v planinskih deželah najboljši, je najrodovitnejša, najtežja in najzgodnejša. Willkomm ovas zraste 5 do 6 čevljev visoko, ima močno in dobro krmsko slamo ter nikdar ne poleže.

Ker se mora ta oves redko sejati, zadostuje ga 50 klgr. za eno oralo.

Kilo stoji 25 kr., kdor ga kupi 50 klgr. pa po 20 kr.

Dokler je kaj zaloge pošilja ta oves proti pošiljati zneska ali pa proti povzetju v vrečah po 5 klgr. za 1 gl. 80 kr. poštine prosto kamor je (24—3)

Benedikta Hertl-a grajščinsko oskrbnništvo
v Goliču pri Konjicah
(Schloss Gollitsch bei Gonobitz.)

Wilhelm Klenert

prej Klenert & Geiger

I. štajerska drevesnica za sadno drevje in vrtnice
v Gradci.

(Ta drevesnica pripoznana kot ena največjih in najbolj vredjenih v Avstriji.)

Priporočamo veliko in izorno zalogo:

Vrtno, visokodebelnatih in prtiličnih; sadnega drevja, visokodebelnatega in prtiličnega ter piramide, špalirje, kordone in enoletne požlahnitve; divjakov in podlag za prtilikovec; jagodnega sadja; lepotičnega drevja in grmovja, drevja za drevovalce itd.

Razpošiljatev pravilno imenovanih cepičev vseh vrst sadja.

☞ Cenike je dobiti zastoj in franko. ☞

Vse stroje za kmetijstvo in vinarstvo!

Pluge, brane, valjarje, sejalnice, žitokosne stroje, senene grablje, stiskalnice za seno, mlatilnice, gepelje, lokomobile, trijere, žitočistilnice, robkače, slamoreznice, stroje za žito tretji in repo rezati, mlina za sadje, stiskalnice za sadje, mlina za grozdje, vinske stiskalnice, stiskalnice za olive, škropilnice proti peronospori, stroje za sadje lupiti, sušilnice za sadje in zelenjad, vinske srkalnice, kletarsko orodje, pompe, krožne žage, decimalne in živinske vage, stroje za mleko posnemati, srkala, stroje za vrtni, stiskalnice za sladko krmo, stroje za prati, stroje za lan otrepati i. t. d.

Vse v najboljši sestavi po fabriški ceni. ☞

== Jamčenje, olajšava plačevanja in oddaja na preskušnjo. ==

Tovarna strojev za kmetijstvo in vinarstvo

Ig. HELLER na Dunaji, (28—3)

II. Praterstrasse Nr. 78.

Slovenski, nemški in laški cenik, ki ima 144 strani in polno podob se pošilja na zahtevanje zastoj in franko.

Pošteni zastopniki se povsod sprejemajo.

Jajca za valenje

od pravih Brahma-kokoši eno po 15 kr.; od Holandeev, črnih, z velikim belim čopom eno jajce 15 kr.; od Houdan po 15 kr.; od štajarskih kokoši po 10 kr.; od sedmograških golovratcev po 15 kr.; od kodrov po 10 kr.; od prtilikovec po 30 kr.; od pravih velikih, štajarskih rac po 15 kr. eno jajce. Jaz razpošiljam jajca za valenje le od čisto krvnih živali, ki so bile uže večkrat premovane, in jamčim kakor si bode za čisto krvnost plemena.

Makso Pauli in Köflach,

(Štajarsko.) (14—4)

V pisarni c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani

(Salendrove ulice št. 5)

dobiti je sledeče slovenske kmetijske knjige:

Dr. J. Bleiweis: Nauk, kako zdrava in bolna kopita podkovati in kopitne bolezni ozdravljati. Cena 50 kr.

" " " Nauk klavno živino in meso ogledovati. Cena 20 kr. Gustav Pire: Mlekarstvo. Cena 10 kr.

" " " Vrtnarstvo. Cena 1 gl., za ude 75 kr.

L. Porenta: Novi kranjski panj po Dzierzonovi osnovi. Cena 10 kr.

Adolf Trientl: Stelja in gnoj. Cena 10 kr.

W. Schleicher: Živali kmetijstvu in gozdarstvu koristne. Cena 10 kr.

M. Rant: Opis najnavadnejih, sadjereji škodljivih mrčesov. Cena 10 kr.

Dr. Simon Strupi: Žininozdravništvo. Cena 1 gl. 80 kr.

☞ Naročene knjige pošilja kmetijska družba po poštnem povzetju, kdor pa denar naprej pošlje doda naj tudi znesek za pošto.

☞ Deteljno seme. ☞

Ker je podpisana družba prepričana, da se je obraniti predenice (žide) v detelji le tedaj, ako se seje čisto seme, ukrenila je posredovati tudi letos svojim udom nakup zanesljivega deteljnega semena.

Tisti udje, ki hočejo tedaj tako seme, naroče naj ga pri podpisani družbi, ter naj prilože vsaj polovico zneska. Družba naročila bode le toliko semena, kolikor bo naročenega.

Naročeno seme je pregledano od c. kr. pregledovalne postaje na Dunaji, katera tako strogo postopa, da ne da spričevala, ako najde v semenu le eno predenično zrno.

1 klgr. prave francoske lucerne (nemške ali večne detelje) stoji 75 kr., 1 klgr. debelozrnate domače t. j. štajerske, rudeče detelje stoji 64 kr. Naročila se sprejemajo samo od udov.

Vreče in vožnji listi se ne zaračunajo.

Opomnja. Cene postavljene so tako nizko, da cenejši ni mogoče dati »poštenega« semena »brez predenice.« Ker je ponujano seme dvakrat čišteno in le odbrano debelo seme, zadostuje polovica semena v primeri s drugim cenim a slabim semenom, zašto je kupec tega semena na vsak način na dobičku. Naročila je prijavit (13—6)

c. kr. kmetijski družbi kranjski v Ljubljani.

Mala naznanila.

Vsak od c. kr. kmetijske družbe kranjske sme po dvakrat na leto in sicer brezplačno prijavit med „Malimi naznanili“ kako objavo tikajočo, se gospodarskega prometa. Objava ne sme presežati dve vrsti in je vsako vrsto čez to število plačati po 5 kr. za vsak natis. Neudje plačajo za objavo med „Malimi naznanili“ po 5 kr. za vsako vrsto in vsak natis. Denar je naprej poslati.

Vrtnarsko orodje, cepilne nože, škarje i. t. d. v najboljši kakovosti ima vedno v zalogi N. Hoffmann, nožar v Ljubljani. (7)

Vsakovrstne kmetijske stroje priporoča po najnižji ceni Ignacij Heller na Dunaji, Praterstrasse 78. (8)

Travnja, zelenjadna in druga semena prodaja Jos. Lenarčič na Vrhnikih. Cenike na zahtevanje zastoj. (9)

Pravi stari slivovec in breskovec (persico) prodaja upravništvo grajščine Impolca, pošta Radna na Dolenjskem. Ceniki se pošiljajo na zahtevo zastoj in franko. (11)

Nosne obročke za bike prodaja c. kr. kmetijska družba kranjska v Ljubljani in sicer take z zmetjo po 60 kr. in take z vijakom po 50 kr. s pošto vred. (26)

Krompir onejida, najrodovitnejša vrsta, ki prav nič ne gnije, je na prodaj pri c. kr. kmetijski družbi kranjski v Ljubljani to pomlad samo za družbene ude. (27)

Za čebelarje, ki imajo panje s premičnimi satniki prodaja Jakob Žumer v Gorjah, pošta Bled, lepe v furnirski žagi narezane lipove remeljce. Iz njih more čebelar sam zbiti satnike, po naročilu jih pa gorenji tudi uže narejene pošlje. Cene so prav nizke. (29)

Novi panje s premakljivimi satniki prodaja po 90 kr. enega J. Mercina v Šmartnem ob Savi, pošta Ljubljana. (30)

Krompir (vrste: Onejida, Zborowski in Charlotte), potem črni plavinski semenski oves, beli zgodnji oves, sibirski oves, jaro rž (Montagner) in ševalijé ječmen ima na prodaj oskrbnistvo grajščine Križ pri Kamniku. (32)

Nekaj tisuč mladih gabrov za živo mejo ima na prodaj Albert Vodnik v Podutiku pri Šentvidu nad Ljubljano. Cena se tudi izve pri kamnoseku Vodniku v Ljubljani, Kolodvorske ulice. (33)

Zelo lepo jaro rž, mernik po 2 gld. 50 kr., ima na prodaj Anton Kržišnik na Bukovem vrhu, pošta Poljane nad Škofjo Loko. (34)

Zelo težko semensko jaro rž prodaja mernik po 2 gld. 20 kr. Janez Jugovic v Godešičah pri Škofji Loki. (35)

Hrastove obtesane trame in različno dolge in debele take deske, orehove plohe in deske, kakor tudi deske drugega lesa prodaja Janez Pehani v Žužemberku. (36)

! Važno za kmetovalce !

Lekarnarja C. Blodig-a lužilo (26-3)

najzanesljivejša obramba proti snetljivosti

penice, ječmena, ovs, turšice i. t. d.

Cena zavoju, ki zadostuje za 1 novi cent semena 13 krajcarjev,

2 25

Glavna zaloga pri C. Blodig, drogerist v Gradi.

J. Blasnikova tiskarna

v Ljubljani na Bregu št. 12

se priporoča sl. občinstvu v izvršitev vseh tiskarskih del, kot: knjige, brošure, okrožnice, naslove na pisma, pisma, kuverte, račune, vizitnice, cenike, jedilne liste, programe za veselice, naznanila (plakate), itd. itd.

Tudi izvršuje edina v Ljubljani litografska dela v eni ali večih barvah. (11-3)

Vse po najnižji ceni okusno in hitro.

V zalogi ima mnogo knjig za mladino ter razne muzikalije.

Cenik se pošlje zastoj in poštne prosto.

Važen in prepotreben je za kmetijstvo in obrt

KARBOLINEJ

kot izkušeno sredstvo za mažo in obrambo pred trhlenjem in gnilobo raznovrstnega lesa, kakor za stavbo, lesene strehe, hodnike, ograje, mostove, poljsko orodje, vozove, hlevno opravilo itd. Karbolinej brani les vsled svoje antiseptičke lastno ti pred lesno gobo in pred mrčesi in preperjenjem.

Dobi se karbolinej prav in nepokvarjen le v kemijskih tovarnah v Türmitz itd. Dunaj, II. Scherzergasse Nr. 1/2.

Poštni zaboji težki 5 kgr. se pošljejo poštne prosto za 1 gld. 60 kr. (35-1)

Ceniki in prospekti dobe se zastoj.

Dalje priporočamo kot specializirane kreolin, karbolno apno, karbolni razkuževalni prašek, železni vitrijol v poljubnih množicah kot najboljša sredstva proti nalezljivim boleznim.

Nik. Hoffmann,

tevarnar kirurških instrumentov, umetelni, ter orožni kovač in nožar

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 12,

priporoča bogato zalogo svojo raznovrstnega v njegovo stroko spadajočega blaga. Vsa zaloga obstoji iz lastnih izdelkov in se za vsako prodano reč jamči, da je dobra in iz najboljšega blaga narejena.

Zlasti so v zalogi najboljši noži za vrtnarje in vinogradarje, kakor sploh nožarsko in fino kovaško orodje za kmetovalce, vrtnarje, vinogradarje, gozdarje itd.

Reči, ki niso v zalogi, se po naročilu precej in v najboljši kakovosti narede. (7-6)

Razglas.

Josip Šrimpf, posestnik v Prišlinu, pošta Rogatec prodaja:

Willkomm oves, 14 kgr. v vreči za 2 gld. 50 kr.

Krompir: Matador in Magnum bonum, najboljši vrsti, ki ne gnijeta, 14 kgr. v vreči za 2 gld. (36-1)

Na prodaj sta

dva lepa pava

in sicer za 8 gld. Kje sta dobiti, to pove uredništvo tega lista. (38-1)

Uzorce na vse strani zastoj.

Suknjo

za vsako porabo, samo dobro, trpežno, pravo in cenejši kot povsod drugod, pošilja na zasebnike za prihodnjo pomlad in jesen zaloga c. kr. priv. tovarn za suktnjo in volnene izdelke

Morica Schwarz-a

v Svitavi (pri Brnu) na Moravskem.

Tisoči ostalih koncev se za res ceno prodajo.

Kdor enkrat poskusi, ostane vedno naročnik. V zalogi so vse vrste suktnja za uniforme, društva, zavode, samostane, itd. Poletnje domače suktnjo, nevaljano suktnje za gozdarje in turiste, na željo tudi nepremočno za vodo. (25-3)

Za gg. krojače najlepše knjige za uzorce.

Zato prevzara nemogoča. — Za nepopoljne pošiljave se vrne denar franko.

Plateno in sploh blago za pravi, najnovije pike blago zaletelike. Pošilja se proti povpreji ali pa je denar naprej poslati.